

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

INŠPEKTORAT ZA JAVNI SEKTOR

Tržaška cesta 21, 1000 Ljubljana

www.ijs.gov.si

E: gp.ijs@gov.si

T: 01 478 83 84

F: 01 478 83 31

Številka: 0611-224/2019/31

Datum: 29.11.2019

Na podlagi četrtega odstavka 181. člena Zakona o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – ZZavar-E in 40/12 – ZUJF) in na podlagi 43.b člena Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15, 82/15, 23/17 – ZDOdv in 67/17) izdaja inšpektorica za sistem javnih uslužbencev v postopku inšpekcijskega nadzora v Slovenski obveščevalno-varnostni agenciji, Stegne 23c, 1000 Ljubljana, ki jo zastopa direktor ■, naslednji

Z A P I S N I K **o inšpekcijskem nadzoru**

Inšpektorica za sistem javnih uslužbencev ■, inšpektorica višja svetnica, je v času od 22.10.2019 do 20.11.2019 opravila inšpekcijski nadzor v prostorih Slovenske obveščevalno-varnostne agencije (na naslovu Stegne 23c, 1000 Ljubljana) nad izvajanjem določil Zakona o javnih uslužbencih in na njegovi podlagi izdanih podzakonskih predpisov ter nad izvajanjem določil Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, na njegovi podlagi izdanih izvršilnih predpisov, kolektivnih pogodb in splošnih aktov delodajalca (v delu, kjer se urejajo plače) v Slovenski obveščevalno-varnostni agenciji (v nadaljevanju: agencija), dne 22.11.2019 izdelala Osnutek zapisnika o inšpekcijskem nadzoru, št. 0611-224/2019/25 in Osnutek ugotovitev inšpekcijskega nadzora, št. 0611-224/2019/22 (ki je označen s stopnjo tajnosti ZAUPNO) in ju istega dne vročila agenciji.

Direktorju ■ je bila s tem dana možnost podati pripombe na osnutek zapisnika oziroma podati pripombe na ugotovitve inšpektorice (v petih dneh od prejema dokumentov, dopis, št. 0611-224/2019/24 z dne 22.11.2019), kar je direktor agencije upošteval in Inšpektoratu za javni sektor dne 27.11.2019 posredoval odgovor oziroma pojasnila glede ugotovitev inšpektorice (dopis, št. 061-2/2019/30 z dne 27.11.2019).

I. Razlog inšpekcijskega nadzora

Inšpektorat za javni sektor je dne 9.10.2019 prejel pobudo za izvedbo nadzora v Slovenski obveščevalno-varnostni agenciji, in sicer glede izvedbe postopka zaposlitve javne uslužbenke (v Slovenski obveščevalno-varnostni agenciji evidentiran pod št. 110-18/2018).

II. Ugotovitve inšpektorice za sistem javnih uslužbencev

V času inšpekcijskega nadzora v Slovenski obveščevalno-varnostni agenciji je bila odgovorna oseba ■, direktor.

Inšpektorica za sistem javnih uslužbencev (v nadaljevanju: inšpektorica) je v okviru inšpekcijskega nadzora v Slovenski obveščevalno-varnostni agenciji (v nadaljevanju: agencija) opravila nadzor nad postopkom zaposlitve 4 javnih uslužbencev in v zvezi s tem ugotovila naslednje:

1. Normativna ureditev zaposlovanja v agenciji

V Zakonu o Slovenski obveščevalno-varnostni agenciji (Uradni list RS, št. 81/06; v nadaljevanju: ZSOVA) je v prvem odstavku 28. člena določeno, da se delovno razmerje v agenciji lahko sklene brez objave oziroma razpisa. Enako je bilo določeno v Aktu o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v agenciji, št. 1000-1/2016/6 z dne 12.2.2016, s spremembami in dopolnitvami (prvi odstavek 22. člena), in v sedaj veljavnem Aktu o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v agenciji, št. 1000-1/2019/18 z dne 1.7.2019 (prvi odstavek 22. člena).

Agencija je glede ureditve zaposlovanja v agenciji dne 24.9.2015 sprejela Postopkovnik o postopku za zasedbo delovnega mesta v Slovenski obveščevalno-varnostni agenciji (št. 0070-8/2015/1 in št. 0070-8/2015/2 z dne 20.11.2017 (v nadaljevanju: Postopkovnik).

V 3. členu Postopkovnika je določeno, da se postopek za zasedbo prostega delovnega mesta v agenciji lahko izvede brez objave ali razpisa. Glede postopka za zasedbo prostega delovnega mesta v agenciji z novo zaposlitvijo pa Postopkovnik v členih od 4 do 11 določa naslednje: Kandidati za zaposlitev v agenciji pošljejo svoje vloge pisno po pošti, v elektronski obliki ali jih oddajo neposredno agenciji. Vse prispеле vloge se evidentirajo v zbirko dokumentarnega gradiva. Vloge se zbirajo v notranji organizacijski enoti, pristojni za kadrovske zadeve, in se hranijo v notranji organizacijski enoti, pristojni za dokumentacijo. V primeru, da so izpolnjeni pogoji za zasedbo delovnega mesta, lahko direktor agencije odloči, da se začne postopek za zasedbo prostega delovnega mesta. Vodji notranje organizacijske enote se posredujejo prejete vloge kandidatov, ki izpolnjujejo pogoje za zasedbo delovnega mesta, določenih v aktu o sistemizaciji. Vodja notranje organizacijske enote po pregledu prejetih vlog odloči, katere kandidate se povabi na razgovor. Direktor agencije za vodenje postopka nove zaposlitve s sklepom imenuje najmanj tri člansko komisijo. Komisija praviloma sestavljajo javni uslužbenci iz notranjih organizacijskih enot, pristojnih za kadrovske zadeve, notranje varnosti in notranje organizacijske enote, kjer je prosto delovno mesto. Komisija lahko za lažji izbor kandidatov določi merila za izbiro kandidata. Kandidata, ki izpolnjuje pogoje za zasedbo delovnega mesta, se pisno povabi na razgovor. Razgovor s kandidatom se opravi z namenom ugotovitve kandidatovih osebnih lastnosti, delovnih izkušenj in strokovnih znanj ter razlogov oziroma motivacije za delo v agenciji. V primeru, da komisija oceni, da bi bilo primerneje za izbiro kandidata izvesti pisni preizkus znanja, le-to določi v svojih merilih za izbiro kandidata. Pisni preizkus se izvede praviloma pred povabilom na razgovor. Po opravljenem razgovoru se komisija odloči o primernosti kandidata za zaposlitev v agenciji. V primeru, da komisija oceni kandidata kot primernega, kandidata pozove k izpolnitvi vprašalnika za varnostno preverjanje za zaposlitev in za varnostno preverjanje za izdajo dovoljenja za dostop do tajnih podatkov. Kandidata, ki se je udeležil razgovora in v postopku ni bil izbran kot najprimernejši, se o neizbiri pisno obvesti. Organizacijska enota, pristojna za kadrovske zadeve, kandidata po pridobitvi pozitivnega mnenja pristojne notranje organizacijske enote, ki izvaja varnostno preverjanje, da zaposlitev kandidata ne pomeni varnostnega tveganja za agencijo, napoti na zdravniški pregled. Pri pristojni ustanovi oziroma organu se preveri verodostojnost dokumenta, ki izkazuje doseženo stopnjo strokovne izobrazbe (spričevalo, diploma). Postopek zaposlitve za kandidata se ustavi, če se ugotovi, da ni izključno državljan Republike Slovenije s stalnim bivališčem v Republiki Sloveniji, če se ugotovijo zdravstveni zadržki, če se pri varnostnem preverjanju za zaposlitve oziroma za izdajo dovoljenja za dostop do tajnih podatkov ugotovi varnostno tveganje ali če obstajajo drugi razlogi, zaradi katerih kandidat ni primeren za zaposlitev oziroma če ne izpolnjuje pogojev iz 27. in 27.a člena ZSOVA. Zaposlitev se ne more izvesti, dokler notranja organizacijska enota, pristojna za kadrovske zadeve, ne pridobi naslednje dokumentacije: pozitivnega varnostnega preverjanja za zaposlitev, pozitivnega zdravniškega spričevala, potrdila o verodostojnosti dokumenta, ki izkazuje doseženo stopnjo strokovne izobrazbe, dovoljenja za dostop do tajnih podatkov ustrezne stopnje po zakonu, ki ureja tajne podatke, druga dokazila, ki so navedena kot pogoj za zasedbo delovnega mesta. Po pridobitvi prej navedenih dokazil notranja organizacijska enota, pristojna za kadrovske zadeve, pripravi individualne akte za zaposlitev kandidata, skladno z določbami zakona, ki ureja delovna razmerja javnih uslužbencev, ter jih posreduje direktorju agencije v podpis.

Določbe glede pogojev za zaposlitev v agenciji vsebuje tudi ZSOVA. Le-ta v 26. členu določa:

- da za delavce agencije veljajo splošni predpisi, ki urejajo delovna razmerja, zdravstveno, pokojninsko in invalidsko zavarovanje javnih uslužbencev ter varnost in zdravje pri delu, če s tem zakonom ni določeno drugače,
- da so delavci agencije uradne osebe agencije in druge osebe, ki so zaposlene v agenciji in
- da se v aktu o sistemizaciji se posebej določijo delovna mesta uradnih oseb agencije.

V 27. členu zgoraj navedenega zakona je določeno, da delovno razmerje za opravljanje nalog v agenciji lahko sklene oseba, ki poleg pogojev, določenih v predpisih, ki urejajo sklenitev delovnega razmerja javnih uslužbencev, izpolnjuje še naslednje pogoje:

1. da je v skladu z določbami akta o sistemizaciji delovnih mest ustrezno psihično in telesno pripravljena;
2. da ni bila pravnomočno obsojena zaradi naklepnega kaznivega dejanja, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti ali ni bila pravnomočno obsojena na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot tri mesece;
3. da je izključno državljan Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji;
4. da je bila varnostno preverjena in njena zaposlitev ne pomeni varnostnega tveganja za agencijo.

Varnostno tveganje pomeni, da dejansko ugotovljene okoliščine iz varnostnega preverjanja kažejo na:

- utemeljene dvome o zanesljivosti posameznika za izvajanje nalog v agenciji,
- posebno ogroženost agencije zaradi poskusov navezovanja stikov in poskusov rekrutiranja tujih obveščevalnih služb, zlasti na podlagi izsiljevanja,
- utemeljene dvome nad opredelitvijo posameznika za svobodno in demokratično ustavno ureditev ali nad tem, da se je v vsakem času pripravljen zavzemati za njeno ohranitev (27.a člen ZSOVA).

V 28. členu ZSOVA je določeno, da se delovno razmerje v agenciji lahko sklene brez objave oziroma razpisa in da kandidatu, s katerim ne bo sklenjeno delovno razmerje, agencija ni dolžna sporočiti razlogov za svojo odločitev.

ZSOVA določa tudi obveznost opravljanja izpita za izvrševanje dolžnosti in pooblastil uradne osebe agencije, in sicer je javni uslužbenec agencije, ki je sklenil pogodbo o zaposlitvi za opravljanje del in nalog uradne osebe agencije, dolžan v roku, določenem v aktu o sistemizaciji delovnih mest, opraviti izpit za izvrševanje dolžnosti in pooblastil uradne osebe agencije, glede katerega podrobnejšo vsebino programa in način opravljanja izpita določi direktor agencije. V kolikor javni uslužbenec agencije tudi v drugem roku ne opravi predmetnega izpita, mu delovno razmerje preneha (40.b člen).

2. Nadzor glede postopka zaposlitve javnega uslužbenca 1 na delovnem mestu 1¹

Akt o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v agenciji, št. 1000-1/2016/6 z dne 12.2.2016, ki je bil objavljen 18.3.2016, in je začel veljati z dnem 1.4.2016, je vseboval 4 delovna mesta 1.

Z Aktom o spremembah Akta o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v agenciji, št. 1000-1/2017/28 z dne 7.12.2017, ki je bil objavljen 7.12.2017, in je začel veljati 15.12.2017, je bilo na novo sistemizirano še eno delovno mesto 1.

Z Aktom o spremembah Akta o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v agenciji, št. 1000-1/2018/7 z dne 19.3.2018, ki je bil objavljen 23.3.2018 in je začel veljati 24.3.2018, pa so na novo sistemizirali še eno delovno mesto 1.

Na dan 16.11.2018 (ko je agencija začela s postopkom predmetne nove zaposlitve) sta bili v agenciji nezasedeni dve delovni mesti 1.

2.1 Postopek za zasedbo delovnega mesta 1

Dne 16.11.2018, ko je bila imenovana komisija za vodenje izbirnega postopka (v nadaljevanju: komisija), je agencija začela s postopkom predmetne nove zaposlitve na tem delovnem mestu.

¹ Ugotovitve in ukrepi v zvezi s to zaposlitvijo so podrobneje razvidni iz dokumenta »Ugotovitve inšpekcijskega nadzora v Slovenski obveščevalno-varnostni agenciji, št. 0611-224/2019/32 z dne 29.11.2019, ki je označen s stopnjo tajnosti ZAUPNO.

Direktor agencije je v dopisu, št. 061-2/2019/11 z dne 11.11.2019, glede razlogov za novo zaposlitev na predmetnem delovnem mestu, pojasnil, da agencija že od leta 2017 načrtno povečuje število zaposlenih v notranji organizacijski enoti, kjer je sistemizirano delovno mesto 1, saj bo imela v letu 2020 pomembne naloge pri podpori predsedovanju Republike Slovenije Svetu EU in ■.

Postopek za zasedbo delovnega mesta 1 je bil na podlagi prvega odstavka 28. člena ZSOVA izveden brez objave oziroma razpisa.

Izbirni postopek za zasedbo prostega uradniškega delovnega mesta je bil izveden na podlagi Postopkovnika o postopku za zasedbo delovnega mesta v Slovenski obveščevalno-varnostni agenciji.

Pogoji za zasedbo delovnega mesta 1 so bili:

- najmanj visokošolsko strokovno izobraževanje (prejšnje)/visokošolska strokovna izobrazba (prejšnja), ali najmanj visokošolsko strokovno izobraževanje (prva bolonjska stopnja) visokošolska strokovna izobrazba (prva bolonjska stopnja), ali najmanj visokošolsko univerzitetno izobraževanje (prva bolonjska stopnja)/visokošolska univerzitetna izobrazba (prva bolonjska stopnja);
- najmanj 4 leta delovnih izkušenj;
- obvezno usposabljanje za imenovanje v naziv;
- znanje uradnega jezika;
- izključno državljanstvo Republike Slovenije (stalno bivališče v Republiki Sloveniji);
- da kandidat ni pravnomočno obsojen zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti in ne sme biti obsojen na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot tri mesece;
- da zoper kandidata ni vložena pravnomočna obtožnica zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti;
- ustrezna psihična in fizična pripravljenost;
- dovoljenje za dostop do tajnih podatkov stopnje tajnosti TAJNO, TAJNO-EU, TAJNO-NATO;
- da zaposlitev kandidata ne pomeni varnostnega tveganja za agencijo;
- strokovni izpit za izvrševanje posebnih dolžnosti in pooblastil uradne osebe agencije.

Na predmetnem delovnem mestu je bilo določeno želeno znanje, sposobnosti in lastnosti, in sicer:

- višja raven znanja tujega jezika;
- znanje računalniških programov s področja dela;
- poznavanje varnega rokovanja z orožjem;
- komunikacijske veščine;
- sposobnost timskega dela.

Direktor agencije je v dopisu pojasnil, da je vloge, ki so jih zainteresirani kandidati poslali na obrazcu, objavljenem na uradni spletni strani agencije, predhodno pregledala uslužbenka notranje organizacijske enote, pristojne za kadrovske zadeve, in pripravila nabor kandidatov, katerih vloge so ustrezale formalnim pogojem za zasedbo predmetnega delovnega mesta (izobrazba, delovne izkušnje). Izbor primernih kandidatov pa je izvedla predsednica komisije - vodja notranje organizacijske enote, v kateri se je pojavila potreba po novi zaposlitvi, in sicer skupaj z uslužbenko notranje organizacijske enote, pristojne za kadrovske zadeve. Navedeni javni uslužbenki sta pregledali prijave, ki so na agencijo prispеле od 1.9.2018 do 10.11.2018, in nato določili vzorec prijave, kjer se je iz podatkov, navedenih v prijavi, zlasti na podlagi navedenih preteklih delovnih izkušenj, dalo sklepati, da bi kandidati lahko uspešno opravljali naloge na prostem uradniškem delovnem mestu.

Komisija za vodenje izbirnega postopka je določila Merila za izbiro strokovne usposobljenosti kandidatov za zasedbo delovnega mesta 1. Iz Poročila komisije izhaja, da je predmetni izbirni postopek potekal v dveh fazah.

V prvi fazi je uslužbenka notranje organizacijske enote, pristojne za kadrovske zadeve, pregledala vloge, ki so jih zainteresirani kandidati za zaposlitev v agenciji poslali na obrazcu, objavljenem na uradni spletni strani agencije in pripravila nabor kandidatov, katerih vloge so ustrezale formalnim pogojem za zasedbo prostega delovnega mesta (najmanj visoka strokovna izobrazba, najmanj štiri leta delovnih izkušenj).

Pri izboru primernih kandidatov pa so bili upoštevani dodatni kriteriji in na tej podlagi so bili v drugo fazo izbirnega postopka vključeni štirje kandidati, in sicer javni uslužbenec 1 in še trije kandidati. Navedene kandidate je komisija povabila na razgovor.

Komisija je kandidate na razgovoru ocenjevala po šestih sklopih. Posamezni sklopi so se točkovali na naslednji način:

- 1 točka - nezadovoljivo;
- 2 točki - zadovoljivo;
- 3 točke - dobro;
- 4 točke - zelo dobro;
- 5 točk - odlično.

Člani komisije, pristojni za posamezna področja, so kandidatom zastavili vnaprej pripravljena vprašanja. V skladu s predhodno sprejetimi merili je komisija vsakega kandidata ocenila glede na posamezen sklop, nato pa je vse ocene, ki so jih podali posamezni člani komisije, seštel. Med prijavljenimi kandidati je največ točk zbral javni uslužbenec 1.

Komisija je ocenila, da je za zasedbo prostega delovnega mesta 1 strokovno najbolj primeren in usposobljen javni uslužbenec 1 in direktorju agencije predlagala, da agencija začne za javnega uslužbenca 1 postopek varnostnega preverjanja, kot ga določa ZSOVA.

Javnemu uslužbencu 1 je bilo dne 17.12.2018 izdano obvestilo o izbiri, neizbranim kandidatom pa so bila istega dne izdana obvestila o neizbiri.

Po opravljenem varnostnem preverjanju, pridobljenem zdravniškem spričevalu in pridobljenem dovoljenju za dostop do tajnih podatkov sta javni uslužbenec 1 in direktor agencije, in sicer dne 28.2.2019, sklenila pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas, od 4.3.2019 dalje.

V pogodbi o zaposlitvi je bilo določeno:

- da bo javni uslužbenec opravljal delo na delovnem mestu 1;
- da mora javni uslužbenec uspešno opraviti šestmesečno poskusno delo;
- da mora najkasneje 15 dni pred iztekom poskusne dobe opraviti izpit za izvrševanje dolžnosti in pooblastil uradne osebe agencije;
- da mu je določena osnovna plača v višini 37. plačnega razreda.

Javni uslužbenec 1 je pravočasno opravil izpit za izvrševanje dolžnosti in pooblastil uradne osebe agencije.

Zaradi sprejetja novega akta o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v agenciji je bil javni uslužbenec 1 dne 3.9.2019 s pogodbo o zaposlitvi premeščen na delovno mesto 5.

Iz pisne ocene poskusnega dela javnega uslužbenca 1 je razvidno, da je javni uslužbenec 1 uspešno opravil poskusno delo.

Z aneksom k pogodbi o zaposlitvi je bil nato javni uslužbenec 1 z dnem 30.9.2019 premeščen na delovno mesto 6.

2.2 Ugotovitve inšpektorice

Inšpektorica ugotavlja:

- *da je bilo delovno mesto 1 določeno v aktu o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v agenciji, da je bilo delovno mesto nezasedeno in da je bila predmetna zaposlitev izvedena v skladu s kadrovskim načrtom agencije;*
- *da je v sklepu o imenovanju izbirne komisije za prosto delovno mesto 1 kot pravna podlaga za imenovanje komisije za vodenje izbirnega postopka za zasedbo uradniškega delovnega mesta v agenciji, naveden 13. člen Uredbe o postopku za zasedbo delovnega mesta v organih državne uprave in v pravosodnih organih (Uradni list RS, št. 139/2006 in 104/2010), kar je nepravilno, saj se 13. člen navedene Uredbe nanaša na postopek internega natečaja. Pravilna pravna podlaga za izdajo sklepa o imenovanju izbirne komisije je drugi odstavek 22. člena te Uredbe, ki se glasi:*

»Predstojnik lahko za vodenje izbirnega postopka pooblasti javnega uslužbenca ali imenuje natečajno komisijo. Če predstojnik imenuje natečajno komisijo, mora biti član komisije vodja ožje ali širše organizacijske enote, v kateri bo uradnik opravljal delo.«;

- da je javni uslužbenec 1 izpolnjeval pogoje za zasedbo delovnega mesta 1, in sicer:
  - je imel visoko strokovno izobrazbo;
  - je imel na dan prijave na prosto uradniško delovno mesto več kot 4 leta delovnih izkušenj;
  - ni bil pravnomočno obsojen zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti in ni bil obsojen na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot tri mesece;
  - zoper njega ni bila vložena pravnomočna obtožnica zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti;
  - je izključno državljan Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji;
  - je imel dovoljenje za dostop do tajnih podatkov stopnje tajnosti - TAJNO (nacionalno);
  - je opravil obvezno usposabljanje za imenovanje v naziv;
  - je opravil predhodni preventivni zdravstveni pregled;
  - je opravil izpit za izvrševanje dolžnosti in pooblastil uradne osebe agencije;
  - je bil varnostno preverjen in njegova zaposlitev ne pomeni varnostnega tveganja za agencijo
- da je bil javni uslužbenec 1 premeščen najprej na delovno mesto 5 in nato na delovno mesto 6 in da je v celoti izpolnjeval pogoje za zasedbo delovnega mesta 5 in za zasedbo delovnega mesta 6;
- da je bil javni uslužbenec 1 napoten na zdravniški pregled pred pridobitvijo pozitivnega mnenja pristojne notranje organizacijske enote, ki izvaja varnostno preverjanje, da zaposlitev kandidata ne pomeni varnostnega tveganja za agencijo (9. člen Postopkovnika o postopku za zasedbo delovnega mesta v Slovenski obveščevalno-varnostni agenciji (namreč določa, da organizacijska enota, pristojna za kadrovske zadeve, kandidata napoti na zdravniški pregled po pridobitvi pozitivnega mnenja pristojne notranje organizacijske enote, ki izvaja varnostno preverjanje, da zaposlitev kandidata ne pomeni varnostnega tveganja za agencijo);
- da je agencija za javnega uslužbenca 1 pridobila dovoljenja za dostop do tajnih podatkov stopnje tajnosti - TAJNO (EU) in TAJNO NATO, ki sta bili pogoj za zasedbo prostega delovnega mesta 1, po sklenitvi pogodbe o zaposlitvi javnega uslužbenca 1 v agenciji. Po pojasnilu agencije tako ravna pri vseh novih zaposlitvah, kar pa je po mnenju inšpektorice nepravilno, saj gre za pogoj za zasedbo delovnega mesta. Ne glede na to pa v konkretnem primeru ta nepravilnost ne predstavlja razloga za razveljavitev pogodbe o zaposlitvi na delovnem mestu 1, saj javni uslužbenec 1 tega delovnega mesta v času inšpekcijskega nadzora ne zaseda več (pogodba o zaposlitvi na delovnem mestu 1 je prenehala veljati). Poleg tega je javni uslužbenec 1 v času opravljanja dela na delovnem mestu 1 pridobil dovoljenja za dostop do tajnih podatkov stopnje tajnosti - TAJNO (EU) in TAJNO (NATO), kar pomeni, da je ta pogoj izpolnjeval tudi ob premestitvi na delovno mesto 5;

Agencija je na osnutek zapisnika o inšpekcijskem nadzoru glede postopka pridobitve dovoljenja za dostop do tajnih podatkov stopnje tajnosti - TAJNO (EU) in TAJNO (NATO) za zaposlene v agenciji podala pojasnilo (dopis, št. 061-2/2019/30 z dne 27.11.2019 - stopnja tajnosti INTERNO). V zvezi s tem inšpektorica pojasnjuje, da akt o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest ne razlikuje med različnimi vrstami pogojev za zaposlitev oziroma zasedbo delovnega mesta, od katerih bi bilo nekatere pogoje treba izpolnjevati ob zaposlitvi, nekatere pa v določenem roku po zaposlitvi, kar pomeni, da je treba vse pogoje za zasedbo delovnega mesta izpolnjevati že ob zaposlitvi. V kolikor agencija meni, da je med temi pogoji treba vzpostaviti razlikovanje, bi morala to opredeliti v ustreznem aktu (aktu o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest) in določene pogoje za zasedbo delovnega mesta opredeliti kot odložne pogoje (izpolnitev pogoja v določenem roku po zaposlitvi). Glede na navedeno inšpektorica pojasnil agencije, ki se nanašajo izpolnjevanje pogoja - dostop do tajnih podatkov stopnje tajnosti - TAJNO (EU) in TAJNO (NATO), pri odrejanju ukrepov ni upoštevala².

² Enaka opredelitev velja tudi pri javnemu uslužbencu 2.

- da je agencija za javnega uslužbenca 1 pridobila:
  - potrdilo, da izbrani kandidat ni bil pravnomočno obsojen zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti in ni obsojen na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot tri mesece;
  - potrdilo, da zoper osebo ni vložena pravnomočna obtožnica zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti;
  - potrdilo o preverjanju verodostojnosti diplome izbranega kandidata;
  - potrdilo o državljanstvu in stalnem bivališču izbranega kandidata,
 po izdaji obvestila o izbiri, kar je v neskladju s 23. členom Uredbe o postopku za zasedbo delovnega mesta v organih državne uprave in v pravosodnih organih, ki določa, da se pred odločitvijo o izbiri za izbranega kandidata s pridobitvijo podatkov iz uradnih evidenc preveri resničnost njegovih izjav in navedb o izpolnjevanju pogojev;

Agencija je na osnutek zapisnika o inšpekcijskem nadzoru podala pojasnilo (dopis, št. 061-2/2019/30 z dne 27.11.2019 - stopnja tajnosti INTERNO) tudi glede pridobivanja podatkov za izbranega kandidata iz uradnih evidenc o izpolnjevanju pogojev za delovno mesto. V zvezi z navedenim inšpektorica pojasnjuje, da je iz pregledane dokumentacije nedvoumno razvidno, da je agencija podatke iz uradnih evidenc (potrdilo, da izbrani kandidat ni bil pravnomočno obsojen zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti in ni obsojen na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot tri mesece, potrdilo, da zoper osebo ni vložena pravnomočna obtožnica zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, potrdilo o preverjanju verodostojnosti diplome izbranega kandidata, potrdilo o državljanstvu in stalnem bivališču izbranega kandidata) pridobila po datumu, ko je bilo izbranemu kandidatu poslano/vročeno obvestilo o izbiri, kar je nepravilno, zato inšpektorica pojasnil agencije, ki se nanašajo pridobivanja podatkov za izbranega kandidata iz uradnih evidenc o izpolnjevanju pogojev za delovno mesto, pri odrejanju ukrepov ni upoštevala.³

- da je bila ocena poskusnega dela javnega uslužbenca 1 izdelana po izteku poskusne dobe, kar je v neskladju s petim odstavkom 5. člena Postopkovnika o pripravništvu, poskusni dobi in strokovnem izpitu javnih uslužbencev agencije, ki določa, da neposredni vodja tri dni pred zaključkom poskusne dobe izdelava pisno oceno poskusnega dela javnega uslužbenca;
- da je bila javnemu uslužbencu 1 osnovna plača pravilno obračunana in izplačana (Javnemu uslužbencu 1 je bila od začetka zaposlitve v agenciji do izvedbe inšpekcijskega nadzora obračunana in izplačana osnovna plača za opravljeno redno delo, v mesecu juliju 2019 in septembru 2019 pa je bilo javnemu uslužbencu 1 obračunano tudi nadomestilo zaradi koriščenja letnega dopusta, in sicer skupno za 144 ur).

2.3 Predlagani ukrepi inšpektorice

Inšpektorica direktorju agencije predlaga, da naj v prihodnje:

- v sklepu o imenovanju izbirne komisije za novo zaposlitev v agenciji kot pravno podlago za izdajo predmetnega sklepa navede drugi odstavek 22. člena Uredbe o postopku za zasedbo delovnega mesta v organih državne uprave in v pravosodnih organih;
- upošteva 9. člen Postopkovnika, ki določa, da organizacijska enota, pristojna za kadrovske zadeve, kandidata napoti na zdravniški pregled po pridobitvi pozitivnega mnenja pristojne notranje organizacijske enote, ki izvaja varnostno preverjanje, da zaposlitev kandidata ne pomeni varnostnega tveganja za agencijo;
- za izbranega kandidata pridobi dovoljenje za dostop do tajnih podatkov stopnje tajnosti - TAJNO (EU) in TAJNO NATO, (v kolikor je to pogoj za zasedbo prostega delovnega mesta), pred sklenitvijo pogodbe o zaposlitvi;
- poskrbi, da bodo podatki iz uradnih evidenc o izpolnjevanju pogojev za delovno mesto za izbranega kandidata pridobljeni pred izdajo obvestila o izbiri;

³ Enaka opredelitev velja tudi pri javnemu uslužbencu 3 in pri javnemu uslužbencu 4.

- da naj v prihodnje upošteva peti odstavek 5. člena Postopkovnika o pripravi poskusni dobi in strokovnem izpitu javnih uslužbencev agencije, ki določa, da neposredni vodja tri dni pred zaključkom poskusne dobe izdelava pisno oceno poskusnega dela javnega uslužbenca.

3. Nadzor glede postopka zaposlitve javnega uslužbenca 2 na delovnem mestu 2⁴

3.1 Postopek za zasedbo delovnega mesta 2

Postopek za zasedbo delovnega mesta 2 je bil na podlagi prvega odstavka 28. člena ZSOVA izveden brez objave oziroma razpisa.

Agencija je začela s postopkom nove zaposlitve na prostem delovnega mesta 2 zaradi povečanih aktivnosti agencije na področju dela notranje organizacijske enote, kjer je bilo sistemizirano delovno mesto 2.

Izbirni postopek za zasedbo prostega delovnega mesta je agencija izvedla na podlagi Postopkovnika o postopku za zasedbo delovnega mesta v Slovenski obveščevalno-varnostni agenciji.

Služba, pristojna za kadrovske zadeve, je najprej pregledala prijave kandidatov, ki so oddali svojo prijavo v spletni portal agencije (spletni obrazec agencije).

Pogoji za zasedbo prostega delovnega mesta 2 so bili:

- visokošolsko univerzitetno izobraževanje (prejšnje)/visokošolska univerzitetna izobrazba (prejšnja), ali specialistično izobraževanje po visokošolski strokovni izobrazbi (prejšnje)/specializacija po visokošolski strokovni izobrazbi (prejšnja), ali magistrsko izobraževanje (druga bolonjska stopnja)/magistrska izobrazba (druga bolonjska stopnja);
- najmanj 6 let delovnih izkušenj;
- obvezno usposabljanje za imenovanje v naziv;
- znanje uradnega jezika;
- izključno državljanstvo Republike Slovenije (stalno bivališče v Republiki Sloveniji);
- da kandidat ni pravnomočno obsojen zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti in ne sme biti obsojen na nepogojno kazen zavora v trajanju več kot tri mesece;
- da zoper kandidata ni vložena pravnomočna obtožnica zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti;
- ustrezna psihična in fizična pripravljenost;
- dovoljenje za dostop do tajnih podatkov stopnje tajnosti TAJNO, TAJNO-EU, TAJNO-NATO;
- da zaposlitev kandidata ne pomeni varnostnega tveganja za agencijo;
- strokovni izpit za izvrševanje posebnih dolžnosti in pooblastil uradne osebe agencije.

Na predmetnem delovnem mestu je bilo določeno željeno znanje, sposobnosti in lastnosti, in sicer:

- višja raven znanja tujega jezika;
- znanje računalniških programov s področja dela;
- poznavanje varnega rokovanja z orožjem;
- komunikacijske veščine;
- sposobnost timskega dela;
- sposobnost odločanja na višjih nivojih.

Za vodenje izbirnega postopka za zasedbo delovnega mesta 2 je bila s sklepom direktorja agencije dne 24.4.2018 imenovana komisija za vodenje izbirnega postopka.

Iz dokumenta komisije o izbirnem postopku izhaja, da je uslužbenka notranje organizacijske enote, pristojna za kadrovske zadeve, preverila izpolnjevanje formalnih pogojev javnega uslužbenca 2, nato pa ga je povabila na razgovor. Na razgovoru je komisija kandidatu postavila različna vprašanja z delovnega področja, s katerimi je preverila kompetence kandidata (ki so potrebne za opravljanje dela na delovnem mestu 2).

⁴ Glej opombo 1.

Na podlagi navedenega je komisija ocenila, da je javni uslužbenec 2 primeren za zasedbo prostega delovnega mesta 2 in predlagala, da agencija zanj začne postopek varnostnega preverjanja, kot ga določa ZSOVA.

Po opravljenem varnostnem preverjanju, pridobljenem zdravniškem spričevalu in pridobljenem dovoljenju za dostop do tajnih podatkov je bil javni uslužbenec 2 z dnem 1.7.2018 (na podlagi 147. člena Zakona o javnih uslužbencih) z aneksom k pogodbi o zaposlitvi trajno premeščen v agencijo, in sicer za opravljanje dela na delovnem mestu 2.

Javni uslužbenec 2 je z direktorjem agencije sklenil pogodbo o zaposlitvi, v kateri je bilo določeno:

- da bo javni uslužbenec opravljal delo na delovnem mestu 2;
- da mora javni uslužbenec uspešno opraviti štirimesečno poskusno delo;
- da mora v roku šestih mesecev od sklenitve delovnega razmerja v agenciji opraviti izpit za izvrševanje dolžnosti in pooblastil uradne osebe agencije;
- da mu je določena osnovna plača v višini 41. plačnega razreda.

Javni uslužbenec 2 je uspešno opravil izpit za izvrševanje dolžnosti in pooblastil uradne osebe agencije in uspešno opravil poskusno delo.

Javni uslužbenec 2 je z direktorjem agencije sklenil aneks k pogodbi o zaposlitvi, v katerem je bilo določeno, da ima javni uslužbenec z dnem 1.1.2019 pravico do izplačila osnovne plače v višini 42. plačnega razreda.

Zaradi sprejetja novega akta o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v agenciji je bil javni uslužbenec 2 premeščen na delovno mesto 7 in istega dne premeščen na delovno mesto 8.

Z aneksom k pogodbi o zaposlitvi je bil nato javni uslužbenec 2 z dnem 7.10.2019 trajno premeščen iz agencije v drug organ.

3.2 Ugotovitve inšpektorice

Inšpektorica ugotavlja:

- *da je bilo delovno mesto 2 določeno v aktu o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v agenciji, da je bilo delovno mesto nezasedeno in da je bila predmetna zaposlitev izvedena v skladu s kadrovskim načrtom agencije;*
- *da je v sklepu o imenovanju izbirne komisije za prosto delovno mesto 2 kot pravna podlaga za imenovanje komisije za vodenje izbirnega postopka za zasedbo uradniškega delovnega mesta v agenciji, naveden 13. člen Uredbe o postopku za zasedbo delovnega mesta v organih državne uprave in v pravosodnih organih, kar je nepravilno, saj se 13. člen navedene Uredbe nanaša na postopek internega natečaja. Pravilna pravna podlaga za izdajo sklepa o imenovanju izbirne komisije je drugi odstavek 22. člena te Uredbe, ki se glasi: »Predstojnik lahko za vodenje izbirnega postopka pooblasti javnega uslužbenca ali imenuje natečajno komisijo. Če predstojnik imenuje natečajno komisijo, mora biti član komisije vodja ožje ali širše organizacijske enote, v kateri bo uradnik opravljal delo.«;*
- *da je bil javni uslužbenec 2 napoten na zdravniški pregled pred pridobitvijo pozitivnega mnenja pristojne notranje organizacijske enote, ki izvaja varnostno preverjanje, da zaposlitev kandidata ne pomeni varnostnega tveganja za agencijo (9. člen Postopkovnika namreč določa, da organizacijska enota, pristojna za kadrovske zadeve, kandidata napoti na zdravniški pregled po pridobitvi pozitivnega mnenja pristojne notranje organizacijske enote, ki izvaja varnostno preverjanje, da zaposlitev kandidata ne pomeni varnostnega tveganja za agencijo);*
- *da je javni uslužbenec 2 ob sklenitvi delovnega razmerja v agenciji (za delovno mesto 2) izpolnjeval pogoje za zasedbo predmetnega delovnega mesta, in sicer:*
  - *je imel univerzitetno izobrazbo;*
  - *je imel na dan prijave na prosto uradniško delovno mesto več kot 6 let delovnih izkušenj;*
  - *ni bil pravnomočno obsojen zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti in ni obsojen na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot tri mesece;*

- zoper njega ni bila vložena pravnomočna obtožnica zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti;
  - je bil izključno državljan Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji;
  - je imel dovoljenje za dostop do tajnih podatkov stopnje tajnosti - TAJNO (nacionalno);
  - je opravil obvezno usposabljanje za imenovanje v naziv;
  - je opravil predhodni preventivni zdravstveni pregled;
  - je opravil izpit za izvrševanje dolžnosti in pooblastil uradne osebe agencije;
  - je bil varnostno preverjen in njegova zaposlitev ne pomeni varnostnega tveganja za agencijo;
- da je agencija dovoljenja za dostop do tajnih podatkov stopnje tajnosti - TAJNO (EU) in TAJNO NATO, ki sta pogoj za zasedbo prostega uradniškega delovnega mesta, pridobila po sklenitvi pogodbe o zaposlitvi javnega uslužbenca 2 v agenciji. Po pojasnilu agencije tako ravnajo pri vseh novih zaposlitvah, kar je po mnenju inšpektorice nepravilno, saj gre za pogoj za zasedbo delovnega mesta. Ne glede na to pa v konkretnem primeru ta nepravilnost ne predstavlja razloga za razveljavitev pogodbe o zaposlitvi na delovnem mestu 2, saj javni uslužbenec 2 tega delovnega mesta ne zaseda več (pogodba o zaposlitvi na delovnem mestu 2 je zaradi trajne premestitve v drug organ prenehala veljati). Poleg tega pa je javni uslužbenec 2 v času opravljanja dela na delovnem mestu 2 pridobil dovoljenje za dostop do tajnih podatkov stopnje tajnosti - TAJNO (EU) in TAJNO (NATO);
- da je bila javnemu uslužbencu 2 osnovna plača pravilno obračunana in izplačana.

3.3 Predlagani ukrepi inšpektorice

Inšpektorica direktorju agencije predlaga, da naj v prihodnje:

- v sklepu o imenovanju izbirne komisije za novo zaposlitev v agenciji kot pravno podlago za izdajo predmetnega sklepa navede drugi odstavek 22. člena Uredbe o postopku za zasedbo delovnega mesta v organih državne uprave in v pravosodnih organih;
- upošteva 9. člen Postopkovnika, ki določa, da organizacijska enota, pristojna za kadrovske zadeve, kandidata napoti na zdravniški pregled po pridobitvi pozitivnega mnenja pristojne notranje organizacijske enote, ki izvaja varnostno preverjanje, da zaposlitev kandidata ne pomeni varnostnega tveganja za agencijo;
- za javnega uslužbenca, s katerim namerava skleniti delovno razmerje, pridobi dovoljenje za dostop do tajnih podatkov stopnje tajnosti - TAJNO (EU) in TAJNO NATO, pred sklenitvijo pogodbe o zaposlitvi (v kolikor je to pogoj za zasedbo prostega delovnega mesta).

4. Nadzor glede postopka zaposlitve javnega uslužbenca 3 na pripravniškem delovnem mestu 3⁵

4.1 Postopek za zasedbo pripravniškega delovnega mesta 3

Agencija je na podlagi prvega odstavka 28. člena ZSOVA brez objave oziroma razpisa začela s postopkom nove zaposlitve na prostem pripravniškem delovnem mestu 3.

Izbirni postopek za zasedbo prostega delovnega mesta je potekal na podlagi Postopkovnika o postopku za zasedbo delovnega mesta v Slovenski obveščevalno-varnostni agenciji.

Za vodenje izbirnega postopka za zasedbo pripravniškega delovnega mesta 3 je direktor agencije dne 5.9.2016 imenoval komisijo za vodenje izbirnega postopka.

Pogoji za zasedbo prostega pripravniškega delovnega mesta 3 so bili:

- najmanj visokošolsko strokovno izobraževanje (prejšnje)/visokošolska strokovna izobrazba (prejšnja), ali najmanj visokošolsko strokovno izobraževanje (prva bolonjska stopnja) visokošolska strokovna izobrazba (prva bolonjska stopnja), ali najmanj visokošolsko univerzitetno

⁵ Glej opombo 1.

izobraževanje (prva bolonjska stopnja)/visokošolska univerzitetna izobrazba (prva bolonjska stopnja);

- znanje uradnega jezika;
- izključno državljanstvo Republike Slovenije (stalno bivališče v Republiki Sloveniji);
- da kandidat ni pravnomočno obsojen zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti in ne sme biti obsojen na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot tri mesece;
- da zoper kandidata ni vložena pravnomočna obtožnica zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti;
- ustrezna psihična in fizična pripravljenost;
- dovoljenje za dostop do tajnih podatkov stopnje tajnosti TAJNO;
- da zaposlitev kandidata ne pomeni varnostnega tveganja za agencijo;

Pred začetkom izbirnega postopka je služba, pristojna za kadrovske zadeve, pregledala prijave kandidatov, ki so oddali svojo prijavo v spletni portal agencije (spletni obrazec agencije) in pripravila seznam kandidatov, ki so imeli ustrezno stopnjo izobrazbe.

Izbirna komisija je na podlagi Meril izbirnega postopka iz nabora kandidatov, ki so izpolnjevali pogoj glede izobrazbe, za razgovor izbrala 3 kandidate, ki so izpolnjevali naslednja kriterija:

- da ima kandidat izobrazbo družboslovne smeri, po možnosti z opravljeno diplomu/specializacijo/magisterijem z določenega strokovnega področja;
- da ima kandidat znanje vsaj dveh tujih jezikov (od tega mora biti eden obvezno angleščina) in jih povabila na razgovor.

Iz poročila izbirne komisije je razvidno, da je komisija na razgovoru ocenjevala pet sklopov.

Točkovanje posameznih sklopov je bilo naslednje:

- 1 točka - nezadovoljivo;
- 2 točki - zadovoljivo;
- 3 točke - dobro;
- 4 točke - zelo dobro;
- 5 točk - odlično.

Na podlagi seštevka točk se je komisija odločila, da bo v naslednjo fazo - pisni preizkus povabila 2 kandidata. Pri pisnem preizkusu (proučitev 5 člankov in priprava informacije s ključnimi ugotovitvami v slovenskem in tujem jeziku (angleškem ali nemškem ali francoskem jeziku)) so se ocenjevali naslednji sklopi:

1. razumevanje vsebine;
2. analitične sposobnosti;
3. strukturiranje besedila;
4. pisno izražanje (strokovno izražanje, upoštevanje pravopisnih, oblikoslovnih in skladenjskih pravil).

Točkovanje posameznih sklopov je bilo naslednje:

- 1 točka - nezadovoljivo;
- 2 točki - zadovoljivo;
- 3 točke - dobro;
- 4 točke - zelo dobro;
- 5 točk - odlično.

Komisija je ocenila, da sta oba kandidata, ki sta se udeležila pisnega testiranja, primerna za prosto pripravniško delovno mesto 3 in je zato agenciji predlagala, da za oba kandidata začne postopek varnostnega preverjanja po ZSOVA.

Inšpektorica je v nadaljevanju preverjala nadaljnji postopek zaposlitve javnega uslužbenca 3.

Javnemu uslužbencu 3 je bilo dne 15.11.2016 izdano obvestilo o izbiri.

Ker je bil javni uslužbenec 3 (v času izdaje obvestila o izbiri) na ■, sta javni uslužbenec 3 in direktor agencije sklenila pogodbo o zaposlitvi za določen čas 10 mesecev (od 13.7.2017 do vključno 12.5.2018), po vrnitvi javnega uslužbenca 3 iz ■.

V času pripravništva, in sicer dne 28.11.2017, je javni uslužbenec 3 ponovno nastopil ■⁶.

Agencija je na podlagi prvega odstavka 28. člena ZSOVA brez objave oziroma razpisa ponovno izvedla postopek nove zaposlitve na prostem pripravniškem delovnem mestu 3. Za vodenje izbirnega postopka za zasedbo tega delovnega mesta je direktor agencije dne 8.8.2018 imenoval komisijo za vodenje izbirnega postopka.

Pred začetkom izbirnega postopka je služba, pristojna za kadrovske zadeve, pregledala prijave kandidatov, ki so od leta 2017 do 7.8.2018 oddali svojo prijavo v spletni portal agencije (spletni obrazec agencije) in pripravila seznam kandidatov, ki so imeli ustrezno stopnjo izobrazbe.

Izbirna komisija je na podlagi Meril izbirnega postopka iz nabora kandidatov, ki so izpolnjevali pogoj glede izobrazbe, izbrala 3 kandidate, ki so izpolnjevali naslednja kriterija:

- da ima kandidat izobrazbo družboslovne smeri in
  - da ima kandidat znanje tujih jezikov (obvezno angleščina)
- in jih povabila na razgovor.

Iz poročila izbirne komisije je razvidno, da je komisija na razgovoru ocenjevala pet sklopov in jih točkovala na naslednji način:

- 1 točka - nezadovoljivo;
- 2 točki - zadovoljivo;
- 3 točke - dobro;
- 4 točke - zelo dobro;
- 5 točk - odlično.

Na podlagi seštevka točk je komisija ocenila, da je za zasedbo prostega pripravniškega delovnega mesta 3 najbolj primeren javni uslužbenec 3. Komisija je predlagala, da agencija za izbranega kandidata začne postopek varnostnega preverjanja po ZSOVA.

Na podlagi navedenega je bilo javnemu uslužbencu 3 dne 11.9.2018 izdano obvestilo o izbiri, neizbranim kandidatom pa obvestilo o neizbiri.

Po opravljenem varnostnem preverjanju, pridobljenem zdravniškem spričevalu in pridobljenem dovoljenju za dostop do tajnih podatkov, in sicer dne 30.1.2019, sta javni uslužbenec 3 in direktor agencije sklenila pogodbo o zaposlitvi za določen čas (za čas do dokončanja pripravništva - od 4.2.2019 do vključno 18.7.2019). V pogodbi o zaposlitvi je bila javnemu uslužbencu 3 določena osnovna plača v višini 25. plačnega razreda.

Javni uslužbenec 3 je uspešno opravil izpit za izvrševanje dolžnosti in pooblastil uradne osebe agencije.

Mentorica javnega uslužbenca 3 je podala predlog za skrajšanje pripravniške dobe (za dva meseca). Na podlagi odobritve direktorja agencije je bil javnemu uslužbencu 3 dne 9.5.2019 izdan sklep o skrajšanju pripravniške dobe, in sicer za dva meseca.

Iz Mnenja komisije o zaključni nalogi in oceni dela pripravnika je razvidno, da je javni uslužbenec 3 pripravništvo uspešno opravil in da je usposobljen za samostojno opravljanje dela na delovnem mestu 9.

Po končanem pripravništvu, in sicer dne 17.5.2019, sta javni uslužbenec 3 in direktor agencije sklenila pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas (od 18.5.2019 dalje).

V pogodbi o zaposlitvi je določeno, da bo javni uslužbenec 3 opravljal delo na delovnem mestu 9 in da mu je določena osnovna plača v višini 31. plačnega razreda.

Pogoji za zasedbo delovnega mesta 9 so:

- najmanj visokošolsko strokovno izobraževanje (prejšnje)/visokošolska strokovna izobrazba (prejšnja), ali najmanj visokošolsko strokovno izobraževanje (prva bolonjska stopnja) visokošolska strokovna izobrazba (prva bolonjska stopnja), ali najmanj visokošolsko univerzitetno

---

⁶ Javnemu uslužbencu 3 se je ■ iztekel dne 27.11.2018.

- izobraževanje (prva bolonjska stopnja)/visokošolska univerzitetna izobrazba (prva bolonjska stopnja);
- najmanj 7 mesecev delovnih izkušenj;
  - obvezno usposabljanje za imenovanje v naziv;
  - znanje uradnega jezika;
  - izključno državljanstvo Republike Slovenije (stalno bivališče v Republiki Sloveniji);
  - da kandidat ni pravnomočno obsojen zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti in ne sme biti obsojen na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot tri mesece;
  - da zoper kandidata ni vložena pravnomočna obtožnica zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti;
  - ustrezna psihična in fizična pripravljenost;
  - dovoljenje za dostop do tajnih podatkov stopnje tajnosti TAJNO;
  - da zaposlitev kandidata ne pomeni varnostnega tveganja za agencijo;
  - strokovni izpit za izvrševanje posebnih dolžnosti in pooblastil uradne osebe agencije.

Na predmetnem delovnem mestu je bilo določeno želeno znanje, sposobnosti in lastnosti, in sicer:

- višja raven znanja tujega jezika;
- znanje računalniških programov s področja dela;
- poznavanje varnega rokovanja z orožjem;
- komunikacijske veščine;
- sposobnost timskega dela.

4.2 Ugotovitve inšpektorice

Inšpektorica ugotavlja:

- *da sta bili delovni mesti 3 in delovno mesto 9 določeni v aktu o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v agenciji, da sta bili delovni mesti nezasedeni in da je bila predmetna zaposlitev izvedena v skladu s kadrovskim načrtom agencije;*
- *da drugi odstavek 106. člena Zakona o javnih uslužbencih določa, da če je pripravnik v času pripravniške dobe opravičeno odsoten več kot en mesec, se mu pripravništvo za čas odsotnosti ustrezno podaljša in da se za opravičeno odsotnost štejejo primeri, ko je pripravnik kljub odsotnosti upravičen do prejemanja nadomestila plače, kar pomeni, da bi agencija lahko javnemu uslužbencu 3 podaljšala pripravništvo za čas opravičene odsotnosti⁷, namesto da je izvedla nov postopek zaposlitve za delovno mesto 3;*
- *da je v sklepu o imenovanju izbirne komisije, kot pravna podlaga za imenovanje komisije za vodenje izbirnega postopka za zasedbo uradniškega delovnega mesta v agenciji, naveden 13. člen Uredbe o postopku za zasedbo delovnega mesta v organih državne uprave in v pravosodnih organih, kar je nepravilno, saj se 13. člen navedene Uredbe nanaša na postopek internega natečaja. Pravilna pravna podlaga za izdajo sklepa o imenovanju izbirne komisije je drugi odstavek 22. člena te Uredbe, ki se glasi: »Predstojnik lahko za vodenje izbirnega postopka pooblasti javnega uslužbenca ali imenuje natečajno komisijo. Če predstojnik imenuje natečajno komisijo, mora biti član komisije vodja ožje ali širše organizacijske enote, v kateri bo uradnik opravljal delo.«;*
- *da je bil javni uslužbenec 3 napoten na zdravniški pregled pred pridobitvijo pozitivnega mnenja pristojne notranje organizacijske enote, ki izvaja varnostno preverjanje, da zaposlitev kandidata ne pomeni varnostnega tveganja za agencijo (9. člen Postopkovnika namreč določa, da organizacijska enota, pristojna za kadrovske zadeve, kandidata napoti na zdravniški pregled po pridobitvi pozitivnega mnenja pristojne notranje organizacijske enote, ki izvaja varnostno preverjanje, da zaposlitev kandidata ne pomeni varnostnega tveganja za agencijo);*
- *da je javni uslužbenec 3 izpolnjeval pogoje za zasedbo pripravniškega delovnega mesta 3, saj:*
  - *je imel visoko strokovno izobrazbo;*
  - *je imel na dan prijave na prosto delovno mesto več kot 7 mesecev delovnih izkušenj;*
  - *ni bil pravnomočno obsojen zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti in ni obsojena na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot tri mesece;*

⁷ Enako izhaja iz mnenja Ministrstva za javno upravo, št. 1002-252/2019/2 z dne 22.7.2019.

- zoper njega ni bila vložena pravnomočna obtožnica zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti;
  - je bil izključno državljan Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji;
  - je imel dovoljenje za dostop do tajnih podatkov stopnje tajnosti - TAJNO (nacionalno);
  - je opravil obvezno usposabljanje za imenovanje v naziv;
  - je bil varnostno preverjen in njegova zaposlitev ne pomeni varnostnega tveganja za agencijo;
  - je opravil predhodni preventivni zdravstveni pregled;
  - je opravil izpit za izvrševanje dolžnosti in pooblastil uradne osebe agencije.
- in da izpolnjuje pogoje za zasedbo delovnega mesta 9, saj je imel (poleg zgoraj naštetega) na dan prijave na prosto delovno mesto 9 več kot 7 mesecev delovnih izkušenj;
- da je agencija po izdaji obvestila o izbiri za izbranega kandidata (javnega uslužbenca 3) pridobila potrdilo:
    - da izbrani kandidat ni bil pravnomočno obsojen zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti in ni obsojen na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot tri mesece,
    - da zoper osebo ni vložena pravnomočna obtožnica zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti,
 kar je v neskladju s 23. členom Uredbe o postopku za zasedbo delovnega mesta v organih državne uprave in v pravosodnih organih;
  - da je bila javnemu uslužbencu 3 osnovna plača pravilno obračunana in izplačana.

4.3 Predlagani ukrepi inšpektorice

Inšpektorica direktorju agencije predlaga, da naj v prihodnje:

- v primeru opravičene odsotnosti pripravnika za več kot en mesec upošteva 106. člen Zakona o javnih uslužbencih;
- v sklepu o imenovanju izbirne komisije za novo zaposlitev v agenciji kot pravno podlago za izdajo predmetnega sklepa navede drugi odstavek 22. člena Uredbe o postopku za zasedbo delovnega mesta v organih državne uprave in v pravosodnih organih;
- upošteva 9. člen Postopkovnika, ki določa, da organizacijska enota, pristojna za kadrovske zadeve, kandidata napoti na zdravniški pregled po pridobitvi pozitivnega mnenja pristojne notranje organizacijske enote, ki izvaja varnostno preverjanje, da zaposlitev kandidata ne pomeni varnostnega tveganja za agencijo;
- poskrbi, da bodo podatki iz uradnih evidenc o izpolnjevanju pogojev za delovno mesto za izbranega kandidata pridobljeni pred izdajo obvestila o izbiri.

5. Nadzor glede postopka zaposlitve javnega uslužbenca 4 na delovnem mestu 4⁸

5.1 Postopek za zasedbo delovnega mesta 4

Agencija je začela s predmetnim postopkom nove zaposlitve zaradi povečanega obsega dela v notranji organizacijski enoti, kjer sta bili sistemizirani dve prosti delovni mesti 4.

Postopek za zasedbo dveh prostih delovnih mest 4 je bil izveden na podlagi prvega odstavka 28. člena ZSOVA.

Za vodenje izbirnega postopka za zasedbo teh delovnih mest je bila dne 6.12.2018 s sklepom direktorja agencije imenovana komisija.

Komisija je v maju 2019 v zaključnem poročilu ugotovila, da noben od zainteresiranih kandidatov, ki so vloge poslali na obrazcu, objavljenem na uradni spletni strani agencije, ni primeren za zaposlitev na delovno mesto 4, zato je agencija prosti delovni mesti javno objavila.

⁸ Glej opombo 1.

Prosti delovni mesti 4 sta bili dne 21.5.2019 objavljeni na spletni strani agencije in v sredstvih javnega obveščanja.

Izbirni postopek za zasedbo dveh prostih uradniških delovnih mestih je agencija izvedla na podlagi Postopkovnika o postopku za zasedbo delovnega mesta v agenciji.

Pogoji za zasedbo delovnega mesta 4 so naslednji:

- najmanj visokošolsko strokovno izobraževanje (prejšnje)/visokošolska strokovna izobrazba (prejšnja), ali najmanj visokošolsko strokovno izobraževanje (prva bolonjska stopnja) visokošolska strokovna izobrazba (prva bolonjska stopnja), ali najmanj visokošolsko univerzitetno izobraževanje (prva bolonjska stopnja)/visokošolska univerzitetna izobrazba (prva bolonjska stopnja);
- najmanj 7 mesecev delovnih izkušenj;
- obvezno usposabljanje za imenovanje v naziv;
- znanje uradnega jezika;
- izključno državljanstvo Republike Slovenije (stalno bivališče v Republiki Sloveniji);
- da kandidat ni pravnomočno obsojen zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti in ne sme biti obsojen na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot tri mesece;
- da zoper kandidata ni vložena pravnomočna obtožnica zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti;
- ustrezna psihična in fizična pripravljenost;
- dovoljenje za dostop do tajnih podatkov stopnje tajnosti TAJNO;
- da zaposlitev kandidata ne pomeni varnostnega tveganja za agencijo;
- strokovni izpit za izvrševanje posebnih dolžnosti in pooblastil uradne osebe agencije.

Na predmetnem delovnem mestu je določeno želeno znanje, sposobnosti in lastnosti, in sicer:

- višja raven znanja tujega jezika;
- znanje računalniških programov s področja dela;
- poznavanje varnega rokovanja z orožjem;
- komunikacijske veščine;
- sposobnost timskega dela.

Komisija je določila, da bo ugotavljanje primernosti kandidatov potekalo v več krogih, in sicer:

- s preverjanjem izpolnjevanja formalnih pogojev;
- s pisnim preizkusom, ki se ga lahko udeležijo vsi kandidati, ki izpolnjujejo formalne pogoje;
- z razgovorom, na katerega bo komisija povabila 20 kandidatov, ki bodo na pisnem testu dosegli največje število točk.

Komisija je določila tudi merila ocenjevanja razgovora s kandidati (8 sklopov), ki jih je točkovala na naslednji način:

- 1 točka - nezadovoljivo;
- 2 točki - zadovoljivo;
- 3 točke - dobro;
- 4 točke - zelo dobro;
- 5 točk - odlično.

Komisija je določila, da bo v izbirnem postopku izbrala dva najbolj strokovno usposobljena ter primerna kandidata za opravljanje dela na prostem delovnem mestu 4, in sicer po metodi točkovanja posameznih sklopov razgovora, pri čemer bodo člani komisije na razgovoru ocenjevali kandidatke s točkami od 1 do 5 za vsak posamezen sklop, k seštevku teh točk pa se bodo na koncu prištele še točke pisnega testa (kot končna ocena se bo torej upošteval seštevke podeljenih točk članov komisije na razgovoru skupaj s točkami pisnega preizkusa).

Na opravljanje pisnega preizkusa je komisija za vodenje izbirnega postopka povabila 46 kandidatov, ki so izpolnjevali formalne pogoje za zasedbo prostih delovnih mest. Pisnega preizkusa se je udeležilo 37 kandidatov. Komisija je na ustni del preizkusa povabila 20 kandidatov, ki so na pisnem delu dosegli najvišje število točk.

Komisija je na podlagi izbirnega postopka izbrala dva (2) kandidata, za katera je ocenila, da sta najbolj primerna in direktorju agencije predlagala, da agencija začne postopek varnostnega preverjanja, kot ga določa ZSOVA.

Izbranim kandidatom sta bili dne 15.7.2019 izdani obvestili o izbiri, neizbranim kandidatom pa so bila istega dne izdana obvestila o neizbiri.

Izbran kandidat javni uslužbenec 4 in direktor agencije sta po opravljenem varnostnem preverjanju, pridobljenem zdravniškem spričevalu in pridobljenem dovoljenju za dostop do tajnih podatkov, in sicer dne 9.10.2019, sklenila pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas (od 10.10.2019 dalje).

V pogodbi o zaposlitvi je bilo določeno:

- da bo javni uslužbenec opravljal delo na delovnem mestu 4;
- da mora javni uslužbenec uspešno opraviti šestmesečno poskusno delo;
- da mora najkasneje 15 dni pred iztekom poskusne dobe opraviti izpit za izvrševanje dolžnosti in pooblastil uradne osebe agencije;
- da mu je določena osnovna plača v višini 31. plačnega razreda.

Drugi izbrani kandidat za prosto delovno mesto 4 je bil v času inšpekcijskega nadzora še v postopku varnostnega preverjanja.

5.2 Ugotovitve inšpektorice

Inšpektorica ugotavlja:

- *da sta bili delovni mesti 4 določeni v aktu o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v agenciji, da sta bili delovni mesti nezasedeni in da je bila zaposlitev, ki je bila predmet tega inšpekcijskega nadzora, izvedena v skladu s kadrovskim načrtom agencije;*
- *da je v sklepih o imenovanju izbirne komisije kot pravna podlaga za imenovanje komisije za vodenje izbirnega postopka za zasedbo uradniškega delovnega mesta v agenciji, naveden 13. člen Uredbe o postopku za zasedbo delovnega mesta v organih državne uprave in v pravosodnih organih, kar je nepravilno, saj se 13. člen navedene Uredbe nanaša na postopek internega natečaja. Pravilna pravna podlaga za izdajo sklepa o imenovanju izbirne komisije je drugi odstavek 22. člena te Uredbe, ki se glasi: »Predstojnik lahko za vodenje izbirnega postopka pooblasti javnega uslužbenca ali imenuje natečajno komisijo. Če predstojnik imenuje natečajno komisijo, mora biti član komisije vodja ožje ali širše organizacijske enote, v kateri bo uradnik opravljal delo.«;*
- *da je bil izbrani kandidat javni uslužbenec 4 napoten na zdravniški pregled pred pridobitvijo pozitivnega mnenja pristojne notranje organizacijske enote, ki izvaja varnostno preverjanje, da zaposlitev kandidata ne pomeni varnostnega tveganja za agencijo (9. člen Postopkovnika o postopku za zasedbo delovnega mesta v Slovenski obveščevalno-varnostni agenciji namreč določa, da organizacijska enota, pristojna za kadrovske zadeve, kandidata napoti na zdravniški pregled po pridobitvi pozitivnega mnenja pristojne notranje organizacijske enote, ki izvaja varnostno preverjanje, da zaposlitev kandidata ne pomeni varnostnega tveganja za agencijo);*
- *da je izbrani kandidat javni uslužbenec 4 izpolnjeval pogoje za zasedbo delovnega mesta 4, saj:*
  - *je imel visoko strokovno izobrazbo;*
  - *je imel na dan prijave na prosto uradniško delovno mesto več kot 7 mesecev delovnih izkušenj;*
  - *ni bil pravnomočno obsojen zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti in ni obsojena na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot tri mesece;*
  - *zoper njega ni bila vložena pravnomočna obtožnica zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti;*
  - *je izključno državljan Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji;*
  - *ima dovoljenje za dostop do tajnih podatkov stopnje tajnosti - TAJNO (nacionalno);*
  - *je opravil predhodni preventivni zdravstveni pregled;*
  - *je bil varnostno preverjen in njegova zaposlitev ne pomeni varnostnega tveganja za agencijo;*
- *da je agencija za javnega uslužbenca 4 pridobila:*

- *potrdilo, da izbrani kandidat ni bil pravnomočno obsojen zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti in ni obsojena na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot tri mesece;*
  - *potrdilo, da zoper osebo ni vložena pravnomočna obtožnica zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti;*
  - *potrdilo o preverjanju verodostojnosti diplome izbranega kandidata;*
  - *potrdilo o državljanstvu in stalnem bivališču izbranega kandidata;*
- po izdaji obvestila o izbiri izbranemu kandidatu, kar je v neskladju s 23. členom Uredbe o postopku za zasedbo delovnega mesta v organih državne uprave in v pravosodnih organih;*
- *da v pogodbi o zaposlitvi ni določeno, da mora javni uslužbenec 4 najpozneje v enem letu od sklenitve pogodbe o zaposlitvi opraviti obvezno usposabljanje za imenovanje v naziv (prvi odstavek 89. člena Zakona o javnih uslužbencih);*
  - *da je bila javnemu uslužbencu 4 osnovna plača pravilno obračunana in izplačana.*

5.3 Predlagani ukrepi inšpektorice

Inšpektorica direktorju agencije predlaga:

- *da naj v prihodnje v sklepu o imenovanju izbirne komisije za novo zaposlitev v agenciji kot pravno podlago za izdajo predmetnega sklepa navede drugi odstavek 22. člena Uredbe o postopku za zasedbo delovnega mesta v organih državne uprave in v pravosodnih organih;*
- *da naj v prihodnje upošteva 9. člen Postopkovnika, ki določa, da organizacijska enota, pristojna za kadrovske zadeve, kandidata napoti na zdravniški pregled po pridobitvi pozitivnega mnenja pristojne notranje organizacijske enote, ki izvaja varnostno preverjanje, da zaposlitev kandidata ne pomeni varnostnega tveganja za agencijo;*
- *da naj v prihodnje poskrbi, da bodo podatki iz uradnih evidenc o izpolnjevanju pogojev za delovno mesto za izbranega kandidata pridobljeni pred izdajo obvestila o izbiri;*
- *da naj z javnim uslužbencem 4 sklene aneks k pogodbi o zaposlitvi, v katerem naj določi, da mora javni uslužbenec najpozneje v enem letu od sklenitve pogodbe o zaposlitvi opraviti obvezno usposabljanje za imenovanje v naziv.*

III. Predlagani ukrepi inšpektorice za sistem javnih uslužbencev

Inšpektorica za sistem javnih uslužbencev direktorju Slovenske obveščevalno-varnostne agencije na podlagi prvega odstavka 182. člena Zakona o javnih uslužbencih predlaga ukrepe za odpravo ugotovljenih nepravilnosti, kot so razvidni iz točke II tega zapisnika o opravljenem inšpekcijskem nadzoru in podrobneje razvidni iz dokumenta Ugotovitve inšpekcijskega nadzora v Slovenski obveščevalno-varnostni agenciji, št. 0611-224/2019/32 z dne 29.11.2019 (ki je označen s stopnjo tajnosti ZAUPNO), in sicer v roku 30 dni po vročitvi tega zapisnika.

Direktor Slovenske obveščevalno-varnostne agencije naj poskrbi, da bodo v roku 30 dni po vročitvi tega zapisnika Inšpektoratu za javni sektor predložena vsa listinska dokazila o odpravljenih nepravilnostih.

Pouk o pravnem sredstvu:

Direktor Slovenske obveščevalno-varnostne agencije lahko poda ugovor zoper ta zapisnik v roku osmih dni po vročitvi zapisnika. Pisni ugovor se lahko vložijo neposredno pri Inšpektoratu za javni sektor, Tržaška cesta 21, 1000 Ljubljana ali pošlje priporočeno po pošti, lahko pa se poda tudi ustno na zapisnik. O ugovoru bo odločil minister za javno upravo.

Na podlagi 23. člena Zakona o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 106/10 – uradno prečiščeno besedilo, 14/15 – ZUUJFO, 84/15 – ZZelP-J in 32/16) za ugovor zoper ta zapisnik ni potrebno plačati upravne takse.

■
INŠPEKTORICA VIŠJA SVETNICA
Inšpektorica za sistem javnih uslužbencev

Vročiti:

- direktor ■, Slovenska obveščevalno-varnostna agencija, Stegne 23c, 1000 Ljubljana - osebno po ZUP
- minister ■, Ministrstvo za javno upravo, Tržaška 21, 1000 Ljubljana